

ГОЛОС ХРИСТА ЧОЛОВІКОЛЮБЦА

DE STEM VAN CHRIS
MENSENMINNAAR

LA VOIX DU CHRIST
AMI DES HOMMES

Rev.

— 1957 —

ГОЛОС ХРИСТА ЧОЛОВІКОЛЮБЦЯ

Духовний Журнал

Редагує і Адмініструє Колегія.
Адреса Редакції і Адміністрації :

BIBLIOTHECA ALFONSIANA
Brabançonnestraat, 97, Leuven (Belgium)

— З М І С Т —

МАРІЄ ПРЕЧИСТА! Вірш - молитва	41
Нове Свято давне змістом	42
Закон про Евхаристійний Піст	43
Анатоль Франс: ХРИСТОС ОКЕАНУ	45
о. д-р Б. Курилас; Ч.Н.І.: Вплив молитов і обрядів Служби Божої на духовне життя	47
Ірина Нестюк: Дві криниці Легенда	50
Д-р Григор Лужницький: Великдень 1520 р. в Перемишлі	51
Під розвагу в Празник Св. Духа	53
З ЦЕРКВИ й 30 СВІТУ: Великодне Послання Папи - Про останні дні і смерть Преосв. Кир Йосафата - Переслідувана Церква звер тає свої очі до Риму - Церква ОО. Василіян у Варшаві відбудована Мала Семінарія в Кастельгандольфо - Фотозника і посмертна згадка про Впр. О. Йосипа Боона, Ч.Н.І. - Про 60-річчя приїзду перших українських родин до аргентинської провінції Місіонес	54
Книга ПРЕМУДРОСТИ ІСУСА СИНА СИРАХОВА - Часть III. Глави 24 і 25. Переклад о. д-ра В. Дзьоби	58
З квітної неділі на Гуцульщині - Переписка редакції	III

За дозволенням церковних властей.

Met kerkelijke goedkeuring -- Avec l'approbation des autorités ecclésiastiques

Передплатники добрій пресі вінець, а довжники — кінець.
Відновіть свою передплату.

МАРІЄ ПРЕЧИСТА !

Маріє Пречиста, Ісусова Мати,
Твоїм я на віки дітям хочу стати,
В житті та в годині мого прощання
Зі світом; В нещасті, тривозі, стражданні,
З Тобою хай двигну мій хрест в час негоди,
З Тобою в дочасну і вічну дорогу
Ступати бажаю; Ісусова Мати,
Дозволь дітям Твоїм мені називатись.
Мати моя. Кличу і надіюсь я;
Ти одинока сила моя.
Мати Предобра, поміч подай,
Мати Всесильна, не покидай !

Подай мені вміння молитися щиро !
Подай мені, Мати, до боротьби силу !
Прийди, поможи проганяти тьму !
Прийди, поможи протиставитись злу !
Прийди, залишися при мені, Маріє !

Ти, що можеш подати поміч : Всемогутня !
Ти, що хочеш подати поміч : Предобра !
Ти, що муσιш подати поміч : Найвірніша !
Ти, що все помагаєш — поможеш Наймилосердніша !
О, Мати, Ти скарбе, добродійств безмірних !
Прибіжище грішних і небо для вірних !
Ти — велич неба, надія землі,
Потіха у смутку, потіха в журбі.
Хто ж даром коли кликає поміч Твою ?
Дитини молитву все тямш цілу !
Я вірю і кличу з цілої душі :
Марія поможе, поможе мені !
В тій вірі живу я, в тій вірі умру :
З Марією у вічність, у небо ввійду...

Амінь !

НОВЕ СВЯТО, ДАВНЕ ЗМІСТОМ

Христовий Намісник Папа Пій XII проголосив Пречисту Діву Марію Царицею 2-го листопада 1954 року в Римі та поручив цілому католицькому світові торжественно возвеличити празник Небесної Цариці кожного року 31-го травня. Хоч це свято є нове формою, але є воно давне змістом. Це підкреслив Св. Отець Пій XII у своїй енцикліці „Про Царську Гідність Пресвятої Диви Марії й Установу її Свята” (Рим, XI-2-1954), пишучи: „В цій справі Ми не бажаємо проголосувати нової правди до вірування християнам, відколи титули та докази, на котрих царська гідність Марії є основана, вже є ясно определені та знаходяться в старинних документах Церкви і книгах священної Літургії.”

Вже від самих початків Христової Церкви християне вірили, що Пречиста Діва Марія з котрої народився „Син Вишнього”, „Князь мира”, „Цар царів і Господь господей” одержала царські привілеї, яких не одержала ніяка інша істота Богом створена. Господь наділив Пречисту Діву Марію привілеєм непорочности. Вона була без порока зачата. Якщо розважати близьку звязь, яка заходить між Пречистою Дивою Марією і її Сином Ісусом Господом через її материнство, то як Мати Царя Христа мала Вона також царську гідність. Для своєї Матері Цариці Ісус ділав чуда (Іван 2:1-10), а по смерті взяв її з душею і тілом до неба. Не було, нема і не буде так могутньої, святої і милосерної Цариці, як Пречиста Діва Марія.

Розважаючи про великі та особливі привілеї Матері Божої, християни сейчас визнали найвижчу царську гідність Пречистої Диви Марії. Перші християнські писателі підкреслювали царську гідність Божої Матері, називаючи її „Матірью Царя”, „Матірью Господа” (Лук. 1:43), „Матірью Царя вселенної” і „Дивою - Матірью, яка породила Царя цілого світу” (Св. Григорій Назіян), „Царицею людського роду” (Св. Андрій Критський), „Царицею, Володаркою і Госпожею” (Св. Іван Дамаскин), „Царицею всіх християн” (Отці 7-го Всел. Собору), „Царицею неба і землі” (Папа Бенедикт XIV), „Володаркою і Матірью Відкупителя”, „Володаркою світу”, „Царицею Матірью” (Богослужебні книги Віз. Обряду).

Розуміючи велич Цариці Богоматері, наші українські князі бажали, щоб Пречиста Діва Марія була їхньою Царицею. Ми нуло більш як тисяча літ, як український князь Ярослав Мудрий віддав під опіку Небесної Цариці свою державу, український нарід та себе самого. В честь небесної Цариці наш український нарід будував тисячі церков, відбував прощі до відпустових місць, благаючи її могучого царського заступництва. За прикладом наших славних князів та предків благаймо й ми нашу Небесну Царицю, Пречисту Діву Марію.

„Ковчег”.

УПРОЩЕННЯ ЗАКОНУ ПРО ЕВХАРИСТІЙНИЙ ПІСТ

Св. Отець упрощує закон про пощення перед Святим Причастям для усіх; Єпископи можуть дозволяти на пополудневу й вечірну св. Божественну Літургію кожного дня.

Нижче подаємо переклад тексту нового закону, що його оригінал появився латинською мовою в формі „Моту Пропріо”, документу, що його видав Св. Отець і що його він власноручно підписав :

„ Беручи до уваги значні зміни, які повстали в обставинах праці публичних урядів та всього суспільного життя, Ми уважали за доцільне сповнити наполегливі прохання єпископів і тому видаємо ось такий декрет :

„ 1. Єпископи ординарії місць, з вийнятком генеральних вікаріїв, які не мають особливого мандату, можуть дозволяти служити св. Божественні Літургії кожного дня по полудні, якщо це буде потрібне для духового добра значного числа вірних.

„ 2. Священики й вірні мусять здержатися від джердої їжі і алькогольних напитеків три години, а від неалькогольних напитеків одну годину перед св. Божественною Літургією чи окремо перед Святим Причастям. Вода не ломить посту.

„ 3. Від тепер піст мусять зберігати в часі, вказанім під 2-ою точкою, також і ті, що служать св. Божественну Літургію або приймають Святе Причастя опівночі або в перших годинах дня.

„ 4. Хворі, навіть якщо вони не лежать у ліжку, можуть спожити неалькогольні напитеки й те, що є дійсним і властивим лікарством, чи то в формі рідини чи в твердій формі, перед св. Божественною Літургією або перед Святим Причастям без ніякого обмеження в часі.

„ Ми міцно закликаємо священиків і вірних, які здатні так чинити, зберігати давні і освячені віками форми Евхаристійного посту перед св. Божественною Літургією і перед Святим Причастям. Всі ті, що будуть користати з цих полегшень, мусять надолужити за одержане добро світячим прикладом християнського життя і в основному ділами покути й любови.

„ Розпорядження цього Моту Пропріо набере сили 25. березня (марта) 1957, в Свято Благовіщення Пречистої Діви Марії. Кожне розпорядження, що супротивиться цьому, касується, навіть якщо воно є гідне особливої згадки.

„ Дано в Римі, при Св. Петрі, 19. березня, в Свято св. Йосипа, Патрона Універсальної Церкви, 1957, в 19-тому році Нашого понтифікату.”

В коментарі до нового декрету Його Еміненція Кардинал Альфред Оттавіані, Просекретар Найвищої Священної Кон-

грегації Святого Уряду, відмічує, що правила Евхаристійного посту зроблено тепер „зрозумілими навіть для ментальности дитини”.

Пишучи про воду, яка не ломить посту — що було встановлено вперше між полегшами апостольської конституції „Хрістус Домінус”, виданої 6. січня 1953 — Кардинал Оттавіяні зазначає, що це відноситься навіть до мінеральної води, карбонованої води або до хемічно очищеної води.

В своєму коментарі Кардинал пише : „ Найвищий Пастир, що по батьківськи дбає про спасення душ, яким перешкоджає так багато різних сил — не тільки життя в технічному віці, але також поширювання матеріалізму — бажав дати вірним цими новими правилами про пополудневу св. Божественну Літургію і про Евхаристійний піст ширшу можливість бути присутніми під час Жертви св. Божественної Літургії і зближитися до Евхаристійної трапези, щоб зміцнити себе в житті ласки, що сьогодні більше потрібне, як давніше, для боротьби (за спасення) і для остаточної перемоги ”.

„ Церква, справедливо сувора і негнута, де йдеться про засади віри, все ж таки знає, як згармонізувати все, що належить до церковної дисципліни, із обставинами часів.

У розділі, що говорить про зміст документу, Кардинал Оттавіяні заявляє, що тепер нема вже ніяких обмежень щодо днів, в яких єпископи можуть дозволяти служити св. Божественну Літургію по полудні. Єдиною умовиною є „ загальне добро ”.

„ Закони Евхаристійного посту, пристосовані до часу, подано простіше й зрозуміло навіть для ментальности дітей. Вистачає здержатись на три години від твердих харчів і алькогольних напیتків і на одну годину від неалькогольних напیتків. Нема вже більше питання, чи це є ввечері чи рано, ані які віддалі треба переїхати, щоб дістатись до церкви, ані питання про напружену працю, ані про пізні години.

„ Нема вже більше обовязку радитися сповідника, щоб знати, чи хтось є в таких обставинах, що може скористати з дозволу. Це вже не є справою дозволів, які відносяться до деяких категорій осіб, але закон, який відноситься до всіх вірних і у всх місцях.

„ Формула, якою потверджено, що вода не ломить Евхаристійного посту, дозволяє розуміти, що вона говорить про воду в загальному і звичайному сенсі, навіть мінеральну воду, карбоноівану або хемічно очищену воду.

„ Найвищий Пастир цього разу також взяв до особливої уваги хворих. В дійсності, коли йдеться про правдивий і властивий лік, то вже не треба міркувати, які є його складники, навіть якщо він має в собі алкогольні складники ”.

ХРИСТОС ОКЕАНУ

Цього ж року багато з тих з Сен Жермен, що виходили ловити рибу, потонуло в морю. Їхні тіла, викинені хвилею на берег, знайдено разом з рештками човнів і протягом дев'яти днів видно було на гористій дорозі, яка провадить до церкви, домовини, несені на раменах, за якими йшли вдови, плачучи під своїм великими накидками як у біблійних жінок.

Хазяїна Жана Леноеля і його сина Дезіре поклали в головній наві під луковим склепінням, де вони свого часу повісили в жертві Матері Божій корабель з усіма його додатками. Вони були люди справедливі, які боялися Бога. І пан-отець — Гійом Трюфем, парох з Сен-Валері, давши відпущення гріхів, сказав зворушливим голо-сом :

— Ніколи не зложено у святу землю для очікування Божого суду чесніших людей і кращих християн, як Жак Леноель і його син Дезіре.

Тоді, човни разом з їхніми провідниками розбивалися при березі, й великі кораблі тонули на глибині, і не було дня, в якому океан не викинувби якихось жертв.

Але одного ранку діти, що провадили човен, побачили на воді якесь обличчя. Це було обличчя Ісуса Христа на величину чоловіка, різьбленого в твердому дереві та мальованого природно і який видавався старою пам'яткою. Добрий Господь плавав на воді з розпростертими раменами. Діти витягнули його на берег і принесли до Сен-Валері. Він мав чоло опоясане терновим вінцем; його руки й ноги були пробиті. Але бракувало цвяхів та хреста. Рамена були ще відкриті, щоб жертвуватися і благословити; Він видавався таким, яким бачили його Йосиф з'Ариматеї і святі жінки у хвилину його похорону.

Діти віддали його отцеві парохів Трюфемові, який сказав :

— Цей образ Спасителя є античної роботи і цей, що його робив, напевно вже давно помер. І хоч купці з Амьєн і Парижу продають сьогодні за 100 франків і більше чудові статуї, треба приз-

нати, що старовинні майстри мали також заслугу. Але я радо перш за все думаю, що коли Ісус Христос прийшов так з відкритими раменами до Сен-Валері, то це — щоб благословити парохію, яка так важко постраждала, й сповістити, що він має співчуття для бідних людей, які йдуть ловити рибу з небезпекою власного життя. Він є Бог, який ішов по воді і який благословив сіті.

І пан-отець, наказавши положити Христа в церкві на білій скатерті головного віваря, пішов замовляти в теслі Лемера хрест з твердого дубового дерева. Коли хрест був готовий, прикріплено його над крилосом. І тоді було видно, що очі Христа були повні милосердя та неначе вогкі від небесного жалю. Одному з церковних старостів, який асистував при прикріпленні Христа, здавалося, що він бачив, як сльози бігли по Господньому обличчі.

На другий день рано, коли пан-отець увійшов до церкви з хлопчиком читати Богослужбу, він був немало здивований, коли найшов хрест над крилосом порожній, а фігуру Христа на вітарі.

Зараз після закінчення святої відправи він прикликав теслю і спитав, чому цей зняв Христа з його хреста. Але тесля відповів, що нічого не рухав. Випитавши церковного старосту і помічників, пан-отець Трюфем переконався, що ніхто не входив до церкви від хвилини, коли уміщено Доброго Господа над крилосом.

Він мав почуття, що діються незвичайні речі і роздумував над ними з обережністю. В наступну неділю він сказав про це своїм парохіанам і попросив причинитися їхніми пожертвами до поставлення нового хреста ще кращого як попередній і більш гідного носити Цього, який відкупив світ.

Бідні рибалки з Сен-Жермен дали стільки грошей, скільки могли, а вдови принесли перстені так щедро, що пан-отець міг зараз же піти до Абевіль замовити хрест з чорного дерева, дуже блискучий, який увінчувала табличка з написом : І:Н:Ц:І: золотими літерами.

Два місяці пізніше його поставили на місце попереднього і прикріпили Христа між копієм і губкою. Але Ісус залишив його як і попередній і пішов ніччю простягнутися на вітарі. Пан-отець, що найшов Його тут вранці впав на коліна й довго молився.

Чутка про це чудо рознеслася навкруги і пані з Амьє робили збірки для Христа з Сен-Валері. Отець Трюфем одержав гроші з Парижу і дорогоценності, а дружина міністра фльоти пані де-Невіль післала йому серце з діамантів. Диспонуючи тими всіма багатствами один золотар з вулиці Сен Сульпіс зложив в двох роках хрест з золота і дорогого каміння і його відслонили з великою урочистістю в церкві в другу неділю після Великодня року 18... Але цей, який не відмовився від страсного хреста, зійшов і з цього багатого хреста та знов пішов простягнутися на білому полотні престола.

Боячись, щоб Його не образити, залишено Його тим разом і Він спочивав там більше як два роки, коли Петро, син Петра Каю, прийшов сказати парохіві Трюфемові, справжній хрест нашого Господа.

Петро був простодушний і тому, що він не мав досить розуму, щоб заробляти на життя, йому давали з милосердя хліб. Його любили, тому що він ніколи не робив зла. Але він цілий час вів балачки, яких ніхто не слухав.

Отець Трюфем, який не переставав роздумувати над містерією Христа з Океану, був вражений тим, що сказав бідний безумець. Він пішов з церковним сторожем і робітниками на місце, про яке ди-

тина казала, що бачила хрест, і знайшов дві дошки набиті цвяхами, якими довго кидало море і які справді творили хрест. Це були відламки затопленого корабля. На одній з дошок можна було розпізнати ще мальовані чорні літери одна „Ж” і друга „Л”, і не можна було сумніватися, що це були рештки човна Жана Леноеля, який п'ять років тому загинув на морі зі своїм сином Дезіре.

На цей вид церковний сторож і помічники почали сміятися з безумного, який взяв крила човна за хрест Ісуса Христа. Але пан-отець спинив їхні насмішки. Він багато передумав і багато молився від часу приходу між рибалок Христа з Океану і містерія нескінченого милосердя почалася йому показуватися. Він приляк на місці, відмовив молитву за померших, пізніше приказав сторожеві і поміщикам нести ці рештки на плечах і положити в церкві. Коли це було зроблено, він підніс Христа з престолу, поклав на дошках човна і прибав сам цвяхами, які роз'їло море.

На його зарядження цей хрест зайняв слідуєчого дня місце над крилосом, яке було місцем хреста з золота й дорогоцінного каміння. Христос з Океану більше ніколи не відривався. Він хотів залишитися на тому дереві, на якому померші люди кликали Його ім'я й ім'я Матері Божої. І тут, відкриваючи свої зболілі уста, Він здавалось говорив :

— Мій хрест є зроблений із терпіння всіх людей, бо я є справді Бог бідних і нещасних.

Анатоль Франс.

ВПЛИВ МОЛИТОВ І ОБРЯДІВ СЛУЖБИ БОЖОЇ НА ДУХОВНЕ ЖИТТЯ

МАЛИЙ ВХІД (Продовження)

Тепер ерей відсуває червону котару й широко розкриває царські ворота, неначе двері самого раю. В очах вірних у храмі являється частина святилища й сяючий престол, де вітає Господь, цар слави. Престол, звідкіля сходить на нас пізнання правди та сповіщається вічне життя. Священик передає книгу Євангелії дияконові, обходять престіл і виходять перед іконостас і похиляють голови. Вірні, задислені на св. Книгу в руках смиренних Божих слуг уявляють самого Відкупителя, як уперш стає перед народом із доброю вісткою. В другому символі сам священик означає Христа, що як Бог і Людина одночасно в оточенні ангелів входить на небо. Малий Вхід — це наближення кульмінаційної точки Літургії Катехуменів, цебто читання Апостола та Євангелії. Він представляє кінець Старого й початок Нового заповіту в момент Благовіщення. Священик у молитві св. Василя просить Бога, щоб ангели й архангели, створені Ним у небі для Його Хвали, провозжали і його в святая святих, співслужили з ним і співславили. Служба Божа — це дія така важлива, що й ангели небесні беруть у ній участь і земля стає небом. Тому літургісаючі повинні духовно оновитись каяттям, медитацією й покаянням, щоб відстань духово життя достоїнства поміж ними й св. ангелами не була надто разюча. Інакше, що за іронія була б проказувати грішними устами слова: „Благословен вход святих Твоїх”, цебто, за прикладом апостолів, називати себе святим.

Заклик: „Премудрость прости” перейшов аж до нас із Служби Божої ап. Якова. В перші три сторіччя досі вірні в храмі сиділи. Тепер диякон каже їм встати. На Службі Божій від св. Марка текст такий: „Премудрость прости, встаньте на молитву сидячі встаньте!” А вже з амвону незадовго почують премудре Боже Слово, а воно є „незглибиме Христове багатство” (Еф. 3,8). Навіть постава тіла хай виявить готовість духа прилягти усім серцем і життям до Г. Н. Іс. Хр. і двигнутись із кайданів душевного лінивства.

ТРОПАРИ Й КОНДАКИ

Оспівують події дня, або намірення служби, або святощів. Старогрецьке: „**тропар**” означає: спосіб, образ, зворот. Отож тропар є картиною - портретом духового обличчя даного святого, або відображення настрою календарного дня. Можна взяти за вихідну базу пояснення значення: **обертати**, бо тропарі даного циклу, чи даного ірмоса на різні лади і багатогранністю поетичних і музичних засобів оспівують ті самі події, як от Христове Воскресіння, страсті, тощо. Ще дехто веде назву тропарів від „**трофейон**”, цебто трофей, луп, здобич, бо в них оспівано перемоги Христа та святих мучеників та сповідників. Найславніші автори тропарів в давнину були св. Кирил і Анатолій Олександрійські та Антим і Тимокл (усі з 5 сторіччя), а з модерних українець, О. Ісидор Дольницький. — Кондак походить від іменника: „контос” і дієслова „контейн” Іменник значить по українськи: весло, або ратище списа. Як весло скеровує човен, а ратище кинене вояком чи спортсменом скеровує гостру кінцівку, так кондак подає напрям ікосові, що стоїть на утрени завжди по кондакові.

А дієслово: контейн, що значить: штовхаю, проколюю, починаю, підбадьорую, теж добре відображує завдання кондака, що чітко й ядерно висловлює зміст свята і так підохочує ще далше співати. Св. Роман Солодкоспівець із 5-го і 6-го сторіччя написав приблизно тисячку кондаків. Збереглись із них тільки 80-сять, інші пропали. Написані високомистецькою і наглядною мовою, сповнені музичного ритму та драматичного степенування, самобутньої тематики й глибин побожності. Його шедевр: й Партенос, „Діва днесь Пресущественного раждаєт...”

Т Р И С В Я Т Е

Закликом „Святий Боже” славимо Бога Отця; „Святий кріпкий” : Бога Сина, що є відотцівська потуга. Його творче Слово. Закликом : „Святий Безсмертний” : прославляємо Божу невмірущу думу, вічноюю й завждиживу волю Бога Духа Святого. Пісню підготовляє молитва царгородського архієпископа Прокла. Вона чудово висловила велич Господа на небі та колосальність Його доброти усюди на землі. Гадки ці паралельні до змісту псалми : „Хваліть, діти, Господа”, такої незрівняної в українській композиції Бортнянського : „...Хвальне ім'я Гне ! Живе на небесах і на мале глядить на небі й на землі. З землі підносить бідного, щоб посадити його з князями народу свого !”... Отож ерей просить ще перед трисвятим Бога, щоб простив Його, освятив та уздібнив до цієї незвичайної пісні. Св. Іван Дамаскин пише в своїм капітальнім творі : „Про Православну Віру” про генезу тризагіону : В Царгороді, за патр. Прокла молився в храмі народ за охорону в небезпеці землетрясення. Тоді саме ангели взяли на небо хлопчину. Коли врешті малий повернувся на землю, сказав людям, що чув, як на небі небесні хори співали : „Святий Боже, св. кр. св. безсм. пом. нас”. Тоді маса народу заспівала те саме й пісня увійшла в Літургію.

Можуть Балландисти піддавати під сумнів історичність цієї події. Хай це буде тільки побожна народна легенда. Факт є, що з часів парт. Проклагимн цей дуже поширився на христ. Сході, а з прийняттям християнства в 9-10 ст-ках і в слов'янських країнах. Увійшов до щоденних молитов кожного українця, до начала обичного й по-достойного кожного часу часослова й кожної богослужби, гимн цей зачинає зворушливу, всенародню пісню благальну в українців і білорусів - католиків при виставлених св. Тайнах. Її співали мешканці мученицьких холмських сіл Дрелева й Пратулина, під проводом своїх священників, коли в їх груди стріляли салдати, насаджуючи православ'я; піснею цією гомоніли холмські соснові ліси, де люди тайкома збирались на молитву. Гимн цей зараз співають українські владика й священники й вірні Караганди й Воркути, та українські жінки Кінгіри й Мордовії. Гімн : „Святий Боже” супроводжає віками покійників дорогою на цвинтар; з грецької мови живцем перейшов у богослужби всієї лат. Цедкви у Велику П'ятницю, і прямо від нас в вечірні богослужби польських костьолів :

« *Święty Boże, Święty mocny !* »

Гимн складається з трисвятого ангелів з видива пр. Ісаї : Свят, свят, свят, Гдь Саваот, і вірші 41 псалми : „Возжада душа моя ко Богу кріпкому живому”. А прохальна кінцівка : „помилуй нас”, як земська частина, єднає небо з землею.

Св. Іван Дамаски отак поширює цей гимн для вияснення : 1. Св. Боже, Отче, що з Нього Божий Син і св. Дух. 2. Святий Дужий Сине. 3. Св. Невмірущий, св. Духу живодійний. — Колись еретики теонасхити додавали : „розп'ятий за нас, помилуй нас”, щоб підкреслити своє помилкове твердження, що всі три Божі Особи, ціла св. Тройця була розп'ята й терпіла на Хресті де факто. Труллянський собор засудив теопасхитів.

Для священника „Святий Боже” є і позостане на завжди одою до молодости й гимном вічної юности сили Божої, а в Богові і спасенної людини. Бо, як каже переконливо генерал Мек Артур в тираді : „Бути юним” : „Молодість — це не період життя, це наставлення духа, наслідок волі, якість уяви, потужність зворушуватись, перемога відваги над лякливістю, смаку до подвигу над закоханням в комфорті. Не тому ми постарілись, що пожили деяку суму літ. Людина старіється тому, що вона стала дезертиром свого ідеалу. Літа морщать шкуру, а зречення від свого ідеалу зморщує душу. Заняття, сумніви, тривоги й розпач — це вороги, що спроквола згорблюють вас до землі та ще перед смертю повертають вас у порох.

Молодий той, хто вміє захоплюватись і очаровуватись. Він все пи-

тає, як дитина ненаситно : „ А потім ? ” Він кидає виклик подіям і знаходить радощі в розгрі життя. Ви настільки юні, наскільки молода є ваша віра. Ви настільки старі, як давня ваша зневіра. Остільки молоді, як молода ваша довіра в вас самих, скільки молодеча ваша надія. І старі помірі вашої охлялости. Доти позостанете молодим, доки сягатиме ваша сприйнятливість. Податливі на те, що хороше, добряче й велике. Сприйнятливі для послання від природи, людини й безконечности. А як одного дня песимізм вгризеться в ваше серце й заточить цинізм, тоді пом'яни Боже вашу душу старика ”.

АПСТОЛ, ЄВАНГЕЛІЯ Й ПРОПОВІДЬ

Священик, а тимбільш диякон не мають права сідати на горному сідалищі в час читання перикопи з апостола. Обидва можуть сісти недалеко горного престола з полудневого боку. Перебуваючи там священик підкреслює, що й він є учасником небесної гідности й наслідником апостолів в учительській владі. Цей вхід літургісаючих за олтар означає в'їзд Іс. Хр. до Єрусалиму. Горний престол символізує престол слави, що на херувимах, на якому перебуває Спаситель праворуч Отця. Тому ерей, що заступає самого Спаса, не відеається там сісти. Закликом „ воньмім ” розбуджує диякон нашу увагу, бо зближається момент, коли треба подвоїти зусилля, щоб належно слухати Боже Слово. „ Мир всім ”, каже священик, бо без спокою зовнішнього годі скористати з надхнених св. Духом сторінок. Одночасно цей вислів, це і *sacramentalia* з роду благословінь, бо спокій доручає від імени Христос, як особливий Божий дар. Хори співають прокімен, переплетений стишками. По грецьки : прокейменон визначає : „ те, що перед покладене ”, „ вступне ”, бо ці вірші Стар. Заповіту вводять у лектуру Нового, так, як пророки приправляли людський рід до приходу Месії. В давнину перед апостолом читали ще й старозаповітні книги, починаючи висловом : „ тако глаголет Господь ”. Бувають випадки, як от в свято Співстраждання Пресв. Богородиці, що як „ апостола ” читають пасаж зо Ст. Заповіту, в нашому разі : з книги Юдити.

Читання апостола само в собі маєж ту вартість, що і євангелії, бо всі ці книги належать до надхненого Св. Духом канону св. Письма. „ Аلیلія ” : „ хвалить Єгову ” є на початку й кінці багатьох псалмів, а книзі Явлінь св. Івана воно вжите, як пісня ангелів по впадку Вавилону. Св. Августин доручив це слово, як „ каплю небесних пахощів ”, а також термін „ амін ” вживати в Літургії в неперекладеному на інші мови звучанні. Для нас, „ аلیلія ” : це похвальна пісня на хвалу Христа. Вже Товит, предсказуючи радісні свята Церкви (під назвою Єрусалиму) казав : „ І крикнуть всі сторони Єрусалиму : Аلیلія. ” Про сам момент читання каже св. Григорій Богослов у „ Слові про Благовістя Богородиці ” : „ Як читають Євангелію або ап. послання; слухай не книги або читця, тільки самого Бога, що говорить із неба ”. Прослухання св. Євангелії має в наших серцях розпалити світ зрозуміння Бога, розплющити очі нашого духа для св. правди, сповнити нас пошанівком до вічних Божих заповітів. Наслідок практичного застосування Євангелії в житті людини — це високий рівень духового розвитку.

Врешті проповідь має повчати, як здійснювати в житті кожній людині Христове євангельське вчення. Літургічний Цар з людини плотяної творить нове творіння, як це гарно стоїть написано біля багатьох американських церков :

Science informe —
Nature forme —
Sin deforme —
Only Christ reforme—

Знання інформує,
Природа формує,
Гріх нищить, деформує
Тільки Христос відроджує, реформує.

О. д-р Б. Курилас, Ч.Н.І.

ДВІ КРИНИЦІ

Чужинець ішов поволі маленькими доріжками, заточуючись і виминаючи крізь вуличну куряву отари худоби та громадки людей. Врешті дійшов до малої криниці і впаз знеможений біля неї. Він був так змучений, що не мав сили витягнути собі води, а лише з трудом діткнувся меча, що звисав при його боці. Подумав, що він хвилину відпочине і набере сили, щоб протягти нитку свого життя і втекти від людської несправедливості та кривд, що йому вчинили. Веселий гомін дзвіночків перервав його понурі думки. Він побачив біля себе вючного ослика і веселе обличчя погонича.

— Пробачте, я мушу напоїти звірину, — промовив погонич.

Чужинець відсунувся і промовив:

— Набирай скільки хочеш і дай мені напитись, бо вмираю зі спраги.

— Ви відай перший раз в Назареті, — поспитав погонич, занурюючи відро в криниці.

— Еге ж...

— Не виглядаєте вдоволено, — продовжував погонич, подаючи нашому чужинцеві кухлик води.

— А чи ж можна бути вдоволеним на цьому світі, — відповів чужинець, п'ючи жадібно.

Погонич оглянув його багату одіж та дорогий меч, і покивав головою...

— Ваш одяг і меч коштує маєток, чого вам ще не достає?..

— Чи ж гроші є всім на світі, може для погоничів, але не для мене, — засміявсь чужинець іронічно і відвернувся, щоб відійти, але наблизилась якась жіноча постать і прикувала всю його увагу.

Вона йшла зі дзбанком на голові та мимо простої одежі, босих ніг і браку клейнотів виглядала на королеву. Повним принади рухом відкинула завій з лица і чужинця полонила її краса та неземський спокій її обличчя. Вона наповнила дзбанок водою і поволі відійшла.

— Хто це, — спитав живо погонича.

— Вона, Марія, суджена телі Йосифа, — відповів погонич.

— Сільська жінка, — питав дальше з недовірям.

— З роду царя Давида, з роду, що мав колись маєтки та слуг, а вневдзі має стати жінкою телі, також з багатого роду. Але ніхто ніколи не почув з її уст нарікання, а її обличчя все спокійно і вдоволене, — відповів погонич і зник у вуличній куряві, а чужинець з піднесеною в гору головою попрямував в свою путь. Мужня постава дочки багатого колись роду в бідному Назареті додала йому сили до боротьби зі своїми життєвими труднощами.

А Марія йшла засумована. Вона щоденно віддавала половину води хворій Естері, а сьогодні робить це в останнє на довгі, довгі дні. Завтра піде до своєї тітки Єлисавети, а хто заопікується Естерою. Вона прохала своїх подруг, прохала знайомих жінок, але кожна з них відмовила:

— Не будемо їй носити воду, маємо досить своєї родини.

І Марія почала молитись:

— Господи, я йду допомогти своїй тітці, чи ж бідна Естера має згинути зо спраги.

— Не журися, Ненько, Ти врятувала життя тому чужинцеві там біля криниці, — промовило Дитятко до Неї, — Естера матиме воду.

На другий день почали збігатись мешканці Назарету до своєї криниці на крик і плач жінок. В криниці не було води, вона висохла. Ніхто не знав причини, лише всі добачували в тім руку Божу за чиюсь провину. А ось надбігли діти з радісними окликами:

— Витрисло джерело холодної води біля домика хворої Естери.

Всі побігли там і гляділи на те чудо. Потім викопали на тому місці криницю і вона наповнилась вщерть водою. Щойно тоді деякі з них почали собі пригадувати якто Марія просила їх, щоб приносили воду хворій Естері і вони відмовили. І коли люди показалися отак немилосердні, Господь змилювався над нещасною. І вони почали каятись та перепрошувати Господа.

Подала Ірина Нестюк.

ВЕЛИКДЕНЬ 1520 Р. У ПЕРЕМИШЛІ

Важкі часи переживала наша Церква після Фльорентійської унії 1439 р. Польська влада, до якої належала більшість українських західних земель (інші землі належали до т. зв. Великого Литовського Князівства), після упадку нашої державности, старался придусити й духову державу України, її Церкву, й не допустити до її відродження, яке могло прийти тільки від Апостольської Столиці. Недаремно в переїзді через Польщу на українські землі київський митрополит, Кардинал Ісидор, у польських костелах служив Службу Божу у східному обряді, щоб таким чином наявно вказати на рівноправність обох обрядів, латинського й візантійсько-словянського, надаремно відвідував польських Владик, шукаючи в них помочі. Польська влада не хотіла, щоб українська Церква стала рівною із польського латинською Церквою, так, як цього домагалася Апостольська Столиця. Польща мабуть побоювалася, що враз із відродженням Церкви прийде відродження народу, а звідтіля уже тільки крок до державної самостійности. Як відомо, польські міродатні чинники не хотіли в той час церковної унії нашої Церкви з Апостольською Столицею, бо вони бажали поширити Церкву латинського обряду на Сході.

Почалось переслідування української Церкви: нищено церковно-національні цінності, понижувано українських священників, заорювано церковні цвинтарі. Бувало, що українські церкви в тодішніх польських урядових актах звали навіть „синагогами”, священників „попами. Коли український священник йшов з Найсвятішими Тайнами до хворого, то йому не вільно було так, як це було тоді у звичаю, нести передним запалені свічі, а урядовець магістрату без ніякої причини мав право в неділю чи свято замкнути церкву, не допускаючи вірних до неї. Головними вулицями міста заборонено було нести покійників з процесією. На цвинтар треба було нести покій-

ника окружними, бічними вуличками, поза містом.

Надаремно йшли скарги наших Владик до Апостольської Столиці, до короля, до Сенату. Не вся польська шляхта слухала едиктів короля. Знесилля почало огортати нарід. Здавалось, безборонна українська Церква впаде під ударами польської окупаційної влади.

Але, як каже наша народна приповідка, „Коли небезпека найбільша, тоді Божа Поміч найближча”. Боже Провидіння і тоді післало свого мужа на оборону української Церкви. Був ним один із найбільших українських Єпископів тієї доби, Владика княжого города Перемишля, Антін Оникій (1499-1521).

Мало джерельних вісток залишилося про цю велику історичну постать, але й ці нечисленні вістки, розсіяні по різних історичних джерелах, характеризують його як негнуту, сталеву волю людину. Він, всупереч заборони польської влади, скликував шляхту на зїзди, улаштував собори Духовенства, не зважаючи на заборони, казав під час Богослужб дзвонити, влаштовував торжественні процесії, сам ішов до хворих із Найсвятішими Тайнами, а перед ним шість аколїтів (вівтарних дружинників) несло запалені свічі. А коли 1520 р: у Дрогобичі польська міська влада через спір заборонила тодішнім парохам трьох дрогобицьких церков, св. Юрія, св. Хреста й св. Пятниць служити у цих церквах Богослужби, Владика Антін поїхав особисто до Дрогобича, звелів церковним братчикам відчинити церкви й у всіх трьох церквах по черзі відслужив Молебні. Немало з того приводу терпів він зневаг від польської влади, але, відданий беззастережно своїй Церкві й своєму народові, Владика Антін не лякався ніяких жертв, приймав усі удари, щоб тільки піддержати духа у знесиленім переслідуваннями народі

Так надійшов Великдень 1520 р., величне свято перемоги Христової Правди.

А існував тоді у нашій Східній Церкві дуже гарний обряд, який під цю пору уже зовсім зник. Задержався він був ще до часів 1-ої світової війни в Україні, й то головню на Волині.

У великі, торжественні свята, під час входу Архиерея до церкви, святочно вдягнені малі діти розстеляли перед Владикою, куди він ішов, малі килимки із вигаптованими на них орлами. Ідучи до престолу й благословляючи нарід, Владика ступав по тих килимках, а діти збирали килимки, по яких він пройшов, і знову розстеляли їх перед ним. І у стіп владичого престолу також лежав такий килимок. Цей обряд наочно показував вірним, що влада Церкви, влада Архиерея, є найвищою владою. Вона є владою, якій мають покоритися усі світські влади, уся державна влада, бо вони є перемінаючі, а влада Церкви, влада Бога, є вічна. Що більше, навіть орел як символ усіх тих, що підіймаються найвище в цьому світі, і він мусить покоритись владі Церкви, й він мусить упасти ниць перед хрестом.

І ця відповідь, відповідь, що добулась із найтайніших глибин душі, відповідь, скута довгим переслідуванням, пробилла мури катедрі й дійшла до небесних висот, до стіп Того, Хто заснував Церкву й до Її вірних визнаців сказав:

„Не бійся, мале стадо, Я переміг світ!“

Як кожного Великодня, так і того ж памятного Великодня 1520 р. маси вірних облягали перемиську катедру. Та сумні були обличчя вірних, — пише очевидець. Та коли під радісне биття у дзвони появился серед почоту духовенства Владика Антін, нарід неначе набрав сили: йшов той, хто був опікуном і рятівником єдиного заборолу народу — Церкви.

Владика Антін увійшов у притвор катедрі й хвилину зупинився. Підійшли святочно вдягнені діти видатних громадян Перемишля і розстелили килимок у його стіп. І нагло юрба вірних неначе замерла від враження: на килимку — срібним шовком був вишитий білий орел, почесна відзнака короля і королівства — як пише очевидець — герб польської держави.

Помалу, повагом ступив Владика Антін на килимок, придоптуючи голову білого орла, й високо підніс золотий хрест, на якому грали проміння весняного сонця, благословляючи вірних: Христос воскрес! А у відповідь йому з грудей усіх вірних, що спершу були заціпені у притворі, вирвалось грімке: Воістину воскрес!

Д-р Григор Лужницький.
(„Шлях“, Філядельфія).

„Учительське Слово“ — таку назву має орган українських педагогів у вільному світі, що виходить в Торонто, в Канаді, саме третій рік. Редагують його колегіально: Д-р В. Луців, І. Петрів, С. Фодчук і І. Нелин. Річна передплата

поза Канадою 3 долляри. Заохочуємо всіх тих, що займаються виховуванням дітей в шкільному віці, а зокрема учителів українських шкіл, негайно запрономерувати цей цінний і необхідний для них журнал. Подаємо адресу:

« UCHYTELSKE SLOVO »

39 Indian Rd., Toronto 3, Ont., Canada

ПІД РОЗВАГУ В ПРАЗНИК ЗІСЛАННЯ СВ. ДУХА...

Завжди, але особливо в наших часах, треба нам звернути пильну увагу на ділання св. Духа в людській душі. Бо сьогодні панує в багатьох умах така темрява, таке затемнення, що людина стається нездібна пізнати Божу правду і їй відчинити двері свого серця. Сказав Христос Господь до своїх апостолів: **"І я проситиму Отця і дасть вам іншого Утішителя... Духа Правди, що ЙОГО СВІТ ПРИЙНЯТИ НЕ МОЖЕ, бо не бачить Його й не знає Його..."** (Ів. 14:16-17). Возносячись на небо, наказав їм Христос з Єрусалиму не віддалятися: „І ось я зішлю на вас обітницю мого Отця; ви ж позістайте в місті, поки зодягнетесь силою з висоти” (Лук.: 24:49). Кожного року 50-го дня після світлого празника Пасхи Церква святкує пам'ятку Сшестя св. Духа на апостолів (Зелені Свята або свята П'ятдесятниця). Це завершення відкуплення людського роду, це повстання Церкви. Сшестя св. Духа — це інтервенція Бога в людстві. Сшестя св. Духа — це роковини події, що раз сталася, але його святкування — це повсячасне ділання св. Духа на Церкву й в Церкві — це **ЖИВОТВОРНІ пам'ятні дні**. Може й тому замаємо в цей день зеленню наші доми, щоб не тільки зберегти звичай предків, але й щоб назверх показати живучість і творчість св. Духа в Церкві й душах праведних. Бо Він справді „Господь животворний” як це визнаємо у „Вірую”.

Може й тому завівся звичай в нас іти в цей день на гроби поляглих борців за волю батьківщини, щоб підкреслити неемірущу життєдайність ласки св. Духа. Може й тому подекуди в цей день празника святої П'ятдесятниці йшли наші батьки на свої засіяні ниви, щоб засвідчити оцю життєву інтервенцію св. Духа в Церкві. Він — св. Дух — це „Утішитель...”, що навчить вас усього, й пригадає вам усе, що я говорив вам.” - сказав Христос.

"І нагло зчинивсь шум із неба, ніби раптом буря зірвалася, й переповнила весь дім, де сиділи вони... Всі ж вони переповнились Духа святого... І пристало (до них) того дня із 3 тисяч душ..." - (Апост. Д. гл. 2).

Незнана дотепер сила захопила апостолів, приникнула їх, наповнила. Вони повстали цілковито перемінені. Св. Дух - це немов розчин, що проникає всю людину, будить до життя, дає енергію до апостольських подвигів, а душу збагачує своїми дарами: мудрістю, розумом, знанням, радою, кріпостю, побожністю і Божою боязною.

Як бачимо, сьогодні дуже бракує людям, християнам, цих дарів. То значить вони не мають св. Духа... вони живуть в тяжкому грісі, відлучені від винної лози, якою є Христос. Соки, себто ласка св. Духа, вже в них не кружляють. І позбавлений дарів добачити зло. Не маючи кріпости, не може опертись спокусам і намовам до зла, будучи без сили волі й характеру.

Хай св. Дух, коли святкуватимемо Його Сшестя на апостолів, злине у душі нас усіх, роздмухає цю слабеньку іскорку в сильне й могутне полум'я віри. Скажимо: хай так буде; відчинімо наше серце, а св. Дух ввійде в нього й щедро збагатить його своїми дарами.

З ЦЕРКВИ Й ЗО СВІТУ

ВЕЛИКОДНЕ ПОСЛАННЯ ПАПИ

Увесь християнський світ відзначив цьогогорічне свято Христового Воскресіння в незвичайно достойний спосіб. Церкви по всіх закутинах вільного світу були переповнені в день Великодня, і навіть із країн, де релігію переслідують, звітують про велике релігійне піднесення.

Найважливіші святкування Христового Воскресіння відбулися в Єрусалимі та у Ватикані.

В старому Єрусалимі, зараз поза його мурами, в городі, де був похований Ісус Христос, зібралися були у Великодній ранок групи паломників із різних частин землі, головню з Європи, Америки та з Палестини і Йорданії, щоб Службою Божою та молитвами згадати День Воскресіння нашого Спасителя й при цій нагоді обновилися духово та висловити надію на краще майбутнє.

Святкування біля гробу Ісуса Христа, з огляду на напружену ситуацію на Близькому Сході, не мали такого врочистого та масового характеру, як це було минулими роками. Головні й масові святкування відбулися у Ватикані, столиці католицького світу. Там, перед 400.000 паломників, Святіший Отець Папа Пій XII, виголосив своє великоднє послання, яке одночасно передавали телевізією до 11-ти країн та через радіо до всього світу.

У своєму посланні, що мало 2.000 слів, Св. Отець заявив, що наука може принести людству "золоту добу", якщо люди зможуть перемогти в собі „погану

привичку міжнародньої ненависти та знищення”.

Цього року Папа не згадав про важливі наслідки ядрової зброї, але ствердив, що атомово енергія та керовані стрільна слід уважати позитивними здобутками науки. Усе зумовлене тим, як стосуватимуть оці здобутки науки.

Піднесеним та повним зворушення голосом Св. Отець сказав, що Христос мусить наново народитися в серцях людей, якщо світ хоче „скупатися в промінні нового сонця”.

”Треба усунути камінь з могили — казав Папа — в якій люди намагаються закопати Правду та Добро. Потрібне нове Христове Воскресіння”...

Висловившись критично про тих, які внеможливлують міжнародне порозуміння, Папа Пій XII осудив тих, які ненавидять один одного, готовлять змови та плянують знищення.

Після промови Св. Отець зустрівся з низкою закордонних делегацій, із якими він розмовляв їхньою мовою. Свій виступ під час Великодня Папа Пій XII закінчав благословенням „для міста і світу”.

Священна Конгрегація римо-католицької Церкви проголосила у Ватикані нові правила, які стосуються різних практичних справ, зв'язаних із церковними відправами.

Забороняється висвітлювати фільми в церквах, навіть тоді, коли нема іншого для тієї цілі приміщення, навіть тоді, коли такі фільми мають завдання ілюструвати навчання Церкви.

Новітніх національних мов, не вільно під ніякою умовою вживати в Церкві, як частини відправи, але муситься вживати латини або літургічної мови, здавна прийнятої в даному обряді Католицької Церкви. Новітню мову можна вживати перед або після відправи, як позаофіційний додаток не зв'язаний із самою відправою.

Мішані хори можуть виступати в церквах, але треба відмежувати

жінок і чоловіків, членів хору.

Не вільно вживати в церкві награних пластинок, як частини Богослужби навіть тоді, коли священник хворий і нема ким його заступити.

Пластинок з релігійним змістом можна вживати для інавчальних цілей, але поза межами церкви і не тоді як йде св. Літургія.

Не вільно вживати награної на пластинки церковної музики, як частини церковної відправи з метою заступити нею органи чи хор. Награних пластинок не вільно вживати в церкві навіть перед чи після Служби Божої, коли вірні входять чи виходять з церкви.

ПРО ОСТАННІ ДНІ І СМЕРТЬ ПРЕОСВ. КИР ЙОСАФАТА

до редакції катол. тижневика „Українські Вісти” в Едмонтоні в Канаді прийшла з України разом зі світлою обширніша інформація такого змісту:

„...Преосвящ. Йосафат укупі з іншими єпископами опинився в Києві, де чекав суду і заслання. Єпископи жили у важких умовах. В'язнів кілька разів відвідали сестри-монахині, одягнені по світськи. Вони передавали їм харчові посилки від вірних. Після суду Владика Йосафата мали вести на Сибір. Однак він, 71-річний у тому часі, важко захворів. Довелось його залишити в одному жіночому монастирі в Києві. Владика, очевидно, догоряв. Місцеві черниці заопікувались ним, показавши своє справжнє християнське милосердя. Зі Львова приїхали Сестри Службениці і Василянки, щоб заопікуватись безнадійно хворим Владикою. Київські черниці без уваги на небезпеку для себе прийняли у себе львівських католицьких сестер. 21 вересня 1947 року безстрашний ісповідник за св. віру Владика Йосафат Коциловський помер.

На смертній постелі Покійного одягли у його власні ризи, єпископ-

ську мітру, що їх перевезли до Києва і в труні поклали перед престолом у своїй молитовниці, а опісля поховали на монастирському цвинтарі.

Українські черниці, хоч іншого віровизнання, віддали, мовляв, оттак по-християнськи останню прислугу українському Владиці-ісповідникові. У жахливій дійсності терору й переслідувань усі українці клонили голови перед Покійним, а між людьми щезали упередження і незгоди.”

Редакція „Українських Вістей” в добрій вірі прийняла і подала цю інформацію, підкреслила при цьому, що є вона „не тільки новиною для української еміграції; вона є передусім дуже актуальною справжньою проповіддю справжнього християнства”. „Вістки походять з України від гідної довір'я особи. Нема підстав уважати їх за фальшиві, поки вони справді не виявляться такими.”

Комітет Оборони Переслідуваної Церкви — свіжо видав в італійсь-

кій мові 488 сторінкову книжку п. н. „Переслідувана Церква звертає свої очі до Риму”. Цю книжку спрацювали представники поодиноких переслідуваних народів (кожний за свій нарід) з нагоди ювілеїв (80-річчя життя й 40-річчя єпископства) Святішого Вітця, а „Комітет Оборони Переслідуваної Церкви” зложив її в дарі Святішому Вітцеві враз з висловами ювілейних привітань і побажань, а зокрема з висловами найглибшої вдячності за ту оборону, нераз одинокую, що її дізнавали й завжди дізнають переслідувані народи збоку Христового Намісника. Книга зачинається знаменитою „Предмовою” пера Проф. Джордані, що пояснює значіння того видання. Нашій Українській Католицькій Церкві в цій книжці присвячено 62 сторінки (великої вісімки), в тім дві цілосторінкові ілюстрації. Є це неначе конспект історії нашої церкви в останніх сімнадцятьох роках.

*
**

ЦЕРКВА ОО. ВАСИЛІЯН у Варшаві відбудована

Під час польського повстання у Варшаві німці цілковито знищили

45 костелів, а багато з них пошкодили. В 1947 р. архидієцезальна Рада взялась відбудувувати костели. Тепер за допомогою польського уряду ця робота виконана. Недавно вищезгадана Рада видала альбом п. з. „Варшавські костели відбудуються”. На стор. 19-20 цієї публікації є згадано про греко-католицьку церкву Отців Василіян при вул. Медовій; на стор. 77 вміщено 4 знімки тієї ж церкви. Тепер церква направлена. У церкві були три дуже гарні релігійні образи Ф. Смуглевича: Успення Пресв. Богородиці, св. Онуфрія і св. Василія Великого.

*
**

Український Студентський Осередок в Лювені — начислює саме тепер 21 студентів і 4 студентки. Вивчають вони найрізномодніші фахи, ось наприклад: медицину, дентистику, філологію, суспільно-політичні, економічні науки тощо. Поміж ними вже багато таких, що народились поза межами України, а то в Бельгії, Франції, Канаді, Німеччині, а один аж в Панамі. Всі вони однак діти українців, і як такі повинні залишитись українцями.

МАЛА СЕМІНАРІЯ В КАСТЕЛЬГАНДОЛЬФО

Заснована перед чотирма роками заходами Іх Есцеленції Архiepіскопа Кир Івана Бучка Мала Семінарія в Люрі у Франції, ведена за плянами на вчання клясичної гімназії, для підготовки українських католицьких священиків, була приневолена через різні труднощі перенестися до Риму.

Малу семінарію приміщено в закупленій по 1-ій світовій війні бл. п. п. Митрополитом Андреем Шептицьким просторій віллі в Кастель Гандольфо, віддаленій 20 км. від Риму. З Римом є сполучення залізничне і автобусове.

Вілля має просторі кімнати, в яких можна примістити більшу кількість учнів на навчання і мешкання. Є вона положена на високому березі озера Альбано і до неї належить парк-сад, в якому учні

матимуть змогу проводити вільний від науки час. З віллі та парку є чудовий вид на озеро і подальшу околицю.

В найближчі роки є передбачена будова шкільного будинку над морем, в якому має приміститися властива Мала Семінарія.

Учні є достатньо забезпечені харчами і вигідним мешкальним приміщенням. Учителі, українські отці семінарії, є цілою душею віддані своїй справі.

Учні, яких є 24, походять з усіх більших українських еміграційних скупчень в Європі; найбільше їх приїхало з Німеччини, а інші з Франції, Англії і Австрії. Є надія, що приплив учнів в наступні роки значно перевищить цьогорічну кількість зголошених.

Ділимося з читачами сумною вісткою, що в Генті дня 5 березня ц. р. помер Впр. О. Йосип Боон, Ч.Н.І., проживши 57 років. Покійний був широко відомим католицьким письменником - драматургом; залишив понад 150 різних творів, пристосованих до масових вистав під вільним небом, що їх він в Бельгії сам організував, режисерував, а з яких декорі стягали по 150-300.000 тисяч глядачів. Деякі його твори діждались перекладів на чужі мови, а між ними і на українську. По другій світовій війні Покійний напротязі чотирьох років був відповідальним видавцем і адміністратором „Голосу Христа Чоловіколюбця”, і приймав активну участь в його редакційній колегії. На прохання Українського Доп. Комітету Покійний виготовив для флямандської преси цикл статей про переслідування нашої церкви за залізною куртинею. Похорони Покійного відбулися 9. березня 1957.

В. Й. П.

Цього року припадає 60-річчя приїзду перших українських родин до аргентинської провінції Місіонес. Дуже багато зусиль коштувало нашу громадськість у Місіонес, щоб покласти основи церковної та суспільної організації. Найбільш притягаючим та організуючим чинником для наших місіонців це Церква, згідно Українська Католицька Церква у виді розлогої парафії Пресв. Тройці в Апостолес. Апостолівська чи скоріше місіонська парафія поділяється на три округи: апостолівський з десятима церковними станицями, белгранський з п'ятьма, а вкінці оберівський з дванадцятьма ще не вповні зоргані-

зованими осередками.

Для оживлення і скріплення релігійного життя зорганізовано в останнім окрузі, тобто в Обері, перший окружний конгрес, що мав місце дня 28.і квітня 1957. До оберівського округу належать такі громади: Обера, Панамбі, Флорентіно Амегіно, Пікада Суека, Пікада Сан Мартін, Чапа, Някангвасу, Кампо Вера секція 6, Кампо Вера секція 9, Кампо Гранде, Кампо Рамон та Арістобул одель Валле.

Майже всі ті оселі взяли участь у згаданім з'їзді, що являється взагалі першим того рода почином українців у Місіонес.

КНИГА ПРЕДУДРОСТИ ІСУСА СИНА СИРАХОВА

ЧАСТЬ III.

ГЛАВА 24

Похвала Мудрости

- О**сь мудрість сама свою хвалу висказує, і свою славу в народі Господнім.
2. Ось відчиняє вона уста свої в громаді Всевишнього і перед лавами Його величається :
 3. „Я вийшла з уст Найвищого і наче мрія — імла встелилась по землі.
 4. Мешкання створила я собі на висотах, престіл мій став на стовпі облачних.
 5. Одним - одна я пробігла круг небесний і пройшла глибинні безодні.
 6. У хвилях моря, по цілій землі, в кожному люді й племені йшла я напереді.
 7. У всіх шукала я, де б спочить мені, в чий дідизні могла б я пробувати.
 8. Аж заповів мені Творець все-світу, Той, Хто створив мене, утвердив моє шатро настало й сказав : „В народі від патріярха Якова поселися, в Ізраїлі Твій спадок.”
 9. Перед віками, тобто напочатку всього створив Він мене й у віки я не проминуся.
 10. У святому шатрі сповняла я службу перед Ним, а опісля поселилася я на Сіоні.
 11. Я замешкала в граді, рівнолюбому Йому, — у Єрусалимі було моє володіння.
 12. Вкорінилась я у шляхетному народі, в паї Господа, ув Ізраїлі дідизні Його.
 13. Там виросла я, як кедр на Ливані, як кипарис на горах Єреонських.
 14. Там взнеслась я як пальма в Енгадді, як кущ рожі - троянди в Єрихоні - граді, як пишна оловина на ниві - рівнині, я вигналась як явір над водою при долині.

15. Як цинамон і пахучий олійок я запахла і як добірна мірра розлила я запах. Як живиця, оникс і пахуче зілля і як куриво ладану в сьятині.

16. Мов евкаліпт розпустила я віти свої і гілля своє — гілля слави та чару.

17. Як винна лоза пустила я пагонці чудні і цвіти мої видали свочі гарні й пребогаті.

18. Я є мати чистої любови, страху, знання і святої надії. Я, вічна, відома усім моїм дітям, що Він їх так називає.

19. Прийдіть до мене всі, що мене пожадаєте і насичуйтесь моїми плодами.

20. Про мене думати — солодше від мене, мене посідати — над патоку — мід.

21. Ті, що їдять мене, ще захочуть їсти, ті що п'ють мене, ще захочуть пити.

22. Хто слухає мене, не посоромиться. І хто працює зі мною, не згрішить.

Похвала Закону

23. Це все відноситься до Книги Завіту Всевишнього,

24. до Закону, що Мойсей нам дав як спадщину для народу, що від патріярха Якова :

25і Закон саме, як ріка в раї Фісон, — повен мудрости і як річка Тигр у днях весни — яру.

26. Як Евфрат він аж переливається від розуму і як Йордан у часі ранніх жнив.

27. Як Ніль виливає воду так він науку і як Сігон у пору винозбору.

28. Первий, хто читав його, не зумів зглибити його і хто останній буде, наскрізь його не прослідить.

29. Бо його думка глибша як море, а його рада більша Засвіту безодні.

Священнописатель

30. А я вийшов, як перекоп від ріки і як водопровід увійшов у город.

31. Подумав я собі: „Зрошу я свій город, грядки свої понаводню.” І глянь! Мій рівчак — перекоп стався річкою, а річка та — морем.

32. Ще трохи й розсвічу я свою науку, як ранню зірницю, і заясніє

вона аж у далечинь.

33. Де далі, а виллю я свою науку як ті пророки і перешлю її майбутнім поколінням.

34. Бачите, що не для себе самого я трудився, але для всіх, що мудрости шукають.

ГЛАВА 25.

Приємні і неприємні річі

В трьох родах людей моє уподобання і вони милі перед Господом і людьми: Де згода між людьми, любов у сусідів та жінка й чоловік, що між собою згідні.

2. Але й трьох родів ненавидить душа моя і дуже обмерзив я собі їхнє існування: нахабного жебрака, брехливого багача й безглузлого розпусного старця.

3. Не набравсь ти мудрости в молодості, то як можеш її на старості мати?

4. Як то дуже лицює сидинам рішати й старцям для молодших пораду давати!

5. Як то гарно відповідає — мудрість у старовини, у людей поважних — второпність і рада.

6. Вінець сидин — сивоглавих — досвід пребогатий, а страх перед Господом їх велич і слава.

Десять щасливих людей

7. Єсть дев'ять родів людей, що я хвалю у моїм серці, а десятий все в мене на устах: Той, що має радість з дітей і той, що бачить за життя упадок ворога свого.

8. Блажен, хто живе з розумною подругою і хто не оре волом у супрузі з ослем. Хто не поховзнеться язиком і хто негідному не мусить бути рабом.

9. Щасливий, хто знайшов приятеля і той, хто говорить до уважливих ух.

10. Який щасливий той, хто мудрість знайшов, але не над того, що в нього єсть страх перед Богом.

11. Страх перед Господом Богом вищий понал все, і, хто його посилає, ні з чим його не можна порівняти.

12. Страх перед Господом — це зачало до Нього і віра в Нього — це початок походу до Нього.

Лиха жінка

13. Всяка рана, лиш не рана в серці! Всяке лукавство, лише не лукавство жіноче!

14. Всяке горе, лиш не від противників, всяка помста, лиш не від ворогів супостатів.

15. Нема гіршої отруї над отрую зміїну, нема лютішого гніву над гнів жіночий.

16. Радше жити з левом, при тім ще й смоком, ніж мешкати разом зо жінкою — злюкою.

17. Злоба жінки аж твар її змінє й обличчя її робить чорне як в медведя.

18. Муж такої, бува, сидить поміж друзями тай мимохіть зітхає тяжко.

19. Всяка злоба ніщо супроти злоби, що єсть в жінки. Нехай доля, що суджена безбожним спаде на неї!

20. Що для ніг старика пісковий висмик — стежина, то воркїтлива баба для миролюбного мужа — глечина.

21. Не дайся звести жіночою вродою — красою, ні не лети на багатство її.

22. То чиста кормига, неволя, тортури, тоді, коли жінка удержує свого мужа.

23. Рана у серце, сумне обличчя, понурій настрій, де лиха жінка, (званий „пол красний”). Охлялі руки, тримкі коліна у чоловічини, що його жінка не робить щасним.

24. Т'ям, що від жінки гріха начало і через неї всі поміряєм.

25. Не дай воді протікати, лихий жінці панувати. Не йде тобі вона під руч, так відсічи її від себе.

ГЛАВА 26.

Добра жінка

Щасливий чоловік, що в нього добра жінка; число днів його подвійне!

2. Добра жінка дбає про свого чоловіка, він в мирі доживає повноти віку свого.

3. Добра подруга — це та щаслива доля, що лиш богобійним дістається в насліддя.

4. Байдуже, чи багат він чи вбог, його серце радіє, а обличчя його веселістю ясніє.

5. Трьох річей боїться серце моє; а перед четвертою аж жахається: сплетень у місті, збіговища зворохобленого люду й наклепу — все це гірше за смерть.

6. Але правдивий біль серцю і горе — це заздрісна жінка; усім же спільне — бич язика.

7. Лиха жінка давить, як вола неодоладне ярмо; Або: хто лихої жінки доторкає, мов скорпіона хапає.

8. Велике згіршення — жінка п'ячка, своєї нечесті ніяк не закриє.

9. Безстидність жінки уже в нескромності очей, із вій таку пізнати.

10. Безстидну жінку тримай коротко, а то діставши волю, надує її.

11. Уважай пильно за безстидним оком, і не дивися, коли проти тебе провиниться.

12. Як спрагнений подорожний отвирає уста і п'є всяку воду, що знайде, так вона присідається під кожним стовпом і відчиняє сагайдак на стрілу.

13. Ввічливість жінки розвеселяє мужа, второпність і розум її тучить його кості.

14. Мовчалива жена — дар від Господа, вихована особа, неоцінена.

15. Благодать над благодаттю — жінка стидлива й не має ціни серце непорочне.

16. Що сонце, що сяє на висотах Господніх, то врода чесноі

дружини в устаткованім домі.

17. Що світло, що палає на свічнику святому, то гарне обличчя при тілі поставньому.

18. Що золотії стовпи на срібних основах, то гарнії ноги при сталому серці.

19. Мій сину, заховай здоровим цвіт молодости своєї, не змарнуй своїх сил на повії.

20. Шукай свого паю лиш на ґрунті урожайному і надійно сій сім'я своє у плідності.

21. Тоді кругом тебе появляться паростки, що ростимуть з довірям у шляхотне своє походження.

22. Бо розпутниць — хвойду за покидь уважається, а жінку мужатку за смерть для тих, що до неї забігають.

23. Безбожна жінка дістається в уділі нечестивому, а побожна тому, що богобоязний.

24. Безсоромна жінка не дбає про сором, а стидлива жінка несміла навіть перед своїм мужем.

25. На безстидну жінку глядять як на суку, на ту же, що стидлива, як на богопочитательку.

26. Жінка, що до свого мужа відчуває пошану, в кожного за мудру уходить. Ту ж, що його зневажає, загально за безбожну уважають.

27. Щасливий муж доброї подруги і число днів його — подвійне; Жінка сварлива й гостроязика — немов сурма воєнна, що на війну завзиває. А трапиться, що й муж їй подібний, тоді обоє мов у воєних алярмах свій вік коротають.

Небезпека в торгівлі

28. Дві річі засмучує серце моє, а третя обурює мене до краю: багач, що в скупості живе, розумний муж, що його за ніщо мають і той, хто від правди звертається до ложі. Цього призначив Господь під ніж.

29. Ледви чи купець вільний від гріха, а корчмар від провини.

Переклад о. д-р Володимира Дзьоби

Переписка редакції. — В останніх місяцях ми дістали багато листів з Польщі з різними проханнями. Всі ті прохання ми старались полагодити прихильно. На подані нам адреси пішли сотки примірників нашого журналу, катехізми, молитовники, і інші релігійні книжочки. Надіємось, що всі ті посилки дійшли до адресатів. В деяких случаях вислано і прохані ліки. На жаль Редакція немає змоги на кожний лист писати відповідь. Наша відповідь це посилка. Ми однак будемо вдоволені потвердженням її відбору. Зазначуємо рівнож,

що посилки книжок і журналів ідуть звичайною поштою, отже можуть і не доходити до адресатів. Наше видавництво не займається висилкою і не має змоги висилати пакетів з одінням, харчами, а виїмково наш представник в Парижі ласкаво погодився вєднати для декотрих наших читачів в бельгійських і французьких фірмах ліки - специфіки, однак і та можливість є обмежена. Прохання про посилки одіння, харчів і специфіків американського виробу, спрямовуємо на адресу українських допомогових комітетів, що на ту ціль мають змогу перевести збірку.

**ЧИТАЙТЕ Й ПОШИРЮЙТЕ "ГОЛОС ХРИСТА ЧОЛОВІКОЛЮБЦЯ"
АЛЕ РІВНОЧАСНО НЕ ЗАБУВАЙТЕ ПРО ОБОВ'ЯЗОК ПРИСЛАТИ
ПЕРЕДПЛАТУ**

В справах передплати, обміну та з посилками грошей звертатись виключно на адресу адміністрації :

BIBLIOTHECA ALFONSIANA
Brabançonnestraat 97, Leuven (Belgium)

В Англії можна сплачувати гроші за наш місячник і за всі книжки та образи Видавництва ОО. Редемптористів в Лювені на адресу **Української Католицької Церкви в Лондоні, 14, Newburgh Rd., London, W. 3** або на адресу : **Association of Ukrainians in Great Britain, Ltd. Ukrainian Booksellers & Publishers 49, Linden Gardens, Notting Hill Gate LONDON, W. 2, ENGLAND**, але всю переписку спрямовувати треба безпосередньо на адресу адміністрації в Бельгії.

В Франції передплату за наш місячник і за всі книжки та образи Видавництва ОО. Редемптористів у Лювені слати на руки Високопреп. О. Генерального Вікарія Маврикія Ван Де Малє. Адреса :

Rev Père M. Van de Maele, CSSR, Vicaire Général
186, Boulevard St. Germain, Paris VI, France
— Paris c/c postal 11.080-67 —

В Голляндії

У всіх спрагах зв'язаних з цим місячником прохаємо звертатись на адресу нашого представника для „Голосу Христа Чоловіколюбця” Бпр. О. Війнговена :

E. P. WIJNOVEN, Stapelen, BOXTEL, NEDERLAND

В Німеччині передплату за наш місячник можна вплачувати на адресу :

Ukrainischer Christlicher Verlag
München 2 - Dachauerstrasse, 9 - II.

Треба однак виразно зазначувати, що це вплата на наш місячник і нас про вплату повідомляти.

З інших країв прохаємо посилати передплату поштовими переказами, чеками, або міжнародними купонами поштової оплати на відповідь.

Звертаємо увагу осіб, що посилають нам гроші що приймаємо один доляр США або Канади за 50 бельгійських франків, 100 французьких франків за 14 бельгійських франків, і німецьку марку за 12 бельгійських франків, і англ. шілінг за 7 бельг. франків, і австр. шілінг за 1,80 бельг. франків.

Поштові купони приймаємо як рівновартість 4 бельгійських франків.

Передплата на „Голос Христа Чоловіколюбця” вносить річно за 6 випусків в Бельгії 50 бельг. франків, один випуск 10 франків. В Франції річно 300 франків, одно число 50 франків. В Англії річно 6 шілінгів, одно число 12 пенсів. В Німеччині 4 НМ річно, одно число 0,50 НМ.

Editeur responsable :
BIBLIOTHECA ALFONSIANA R. P. D' J. D. O'Connor C.SS.R.
Brabançonnestraat 97, Leuven
